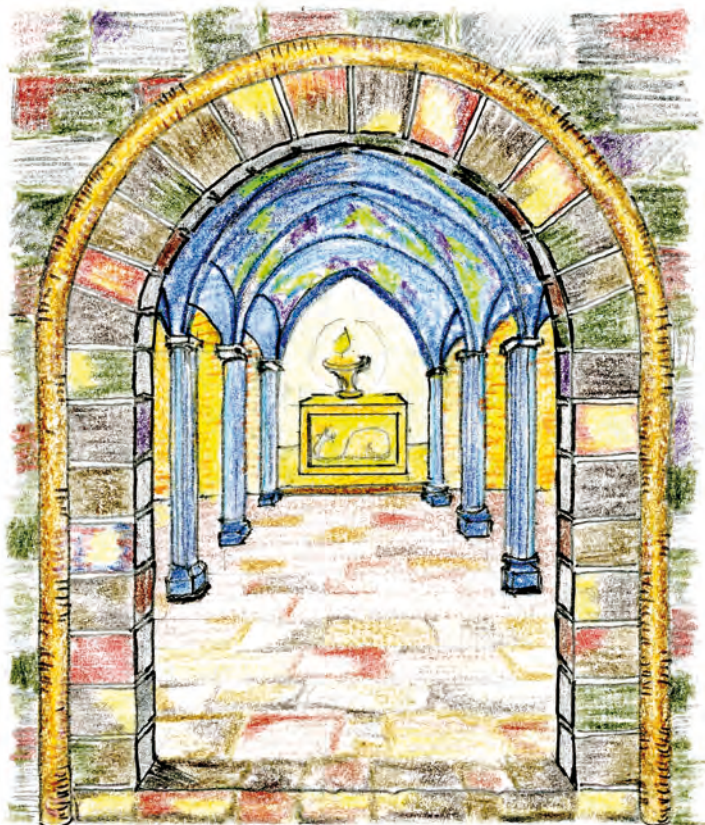

vovk
AK

Vereniging ouders van een vermoord kind

Cocon

Een schaduw, levenslang
ԷՆ շԻՅԳՈՒՄ ԼԵՎԵՆՂԻՆԳ

JAARGANG 13 NUMMER 3

SEPTEMBER 2013

Cocon is het ledenblad van de Vereniging ouders van een vermoord kind

Redactie en bestuur

REDACTIE COCON

Paul Kuiper tel. 074-2439826
Rien Verbiest tel. 023-5263518/06-51346075

kuiper.p@tiscali.nl
rienverc@xs4all.nl

Reacties, verhalen, gedichten en nieuws naar:
Rien Verbiest
Rechthuisstraat 24
2024ED HAARLEM

De volgende Cocon verschijnt op 14 december 2013.
Kopij vóór 15 november sturen naar het redactieadres.
De redactie behoudt zich het recht voor te lange bijdragen indien nodig in te korten.

BESTUUR VOVK

Jan van Kleeff voorzitter
Ron Sluijs secretaris
Frans Martens penningmeester
Annie Beerkens bestuurslid

telefoon 06-46 09 88 71
Samenweid 42, 1935 AX Egmond-Binnen
bankrekening: ING 28 33 50

VAN DE REDACTIE

Wie kent het niet: het gevoel dat je iets hebt gedaan waar je later spijt van kreeg? Voorbeelden geef ik niet, die hebben we allemaal voor het grijpen en meestal gaat het over iets waar we niet blij van worden, waar we ons misschien zelfs wel voor schamen.

Spijt kun je hebben over iets wat je hebt gedaan of over iets wat je niet hebt gedaan maar wel had willen doen.

Spijt ligt dicht bij 'Wat jammer'. Berouw gaat dieper, dat raakt jou zelf meer en kan zelfs een actie teweeg brengen. Je wilt iets goedmaken voor zover dat mogelijk is en soms kan dat helemaal niet. Soms heb je iets onherstelbaars gedaan en dan valt er niets meer goed te maken.

Als je kind is vermoord, kun je soms spijt hebben dat je je kind, toen het nog kon, niet meer aandacht hebt gegeven. Had ik maar wat meer belangstelling getoond. Had ik maar wat beter geluisterd. Had ik maar....

Collectieve spijt ligt moeilijker. Collectief spijt betonen ligt misschien nog wel moeilijker. En spijt betonen over iets waar jezelf part noch deel aan hebt gehad – kan dat eigenlijk wel?

Daar moest ik aan denken toen ik het verhaal van Rien Verbiest over slavernij las (zie hiervoor verderop in deze Cocon). Het is inderdaad een schandvlek in onze geschiedenis, zoals Lodewijk Asscher zei en zeker ook heeft de slavernij ontmenselijkt volgens premier Rutte. Dat te constateren is al heel wat. Het is als het kijken in een spiegel en jezelf zien: heb ik, hebben wij dat gedaan? Dat erkennen is al iets groots. Maar kun je werkelijk na zoveel jaar spijt betonen? Excuus aanbieden? Oprechte spijt? Oprechte excuses?

Ik wil hier niet ingaan op het feit dat excuses aanbieden financiële gevolgen kan hebben. Als dat zo is, dan moet dat maar.

Kan ik zeggen dat het mij spijt wat – ik noem maar wat – mijn grootvader heeft gedaan? Ik kan het afkeuren, ja, maar spijt daarover hebben? Hoogstens kun je zeggen dat wat daar en toen door die en die is gedaan, was niet goed. Iedereen zal vinden dat wat in concentratiekampen is gebeurd absoluut verkeerd was. Maar het is mij iets te gemakkelijk, want wat zou ik gedaan hebben als ik in die situatie had verkeerd? Dat weet ik niet.

De waarde van een mensenleven' heeft Rien boven zijn verhaal gezet en ik denk dat dat pijnlijk waar is. Wij weten allemaal dat voor sommige mensen een mensenleven niets waard is, of soms f 200,- of voor welk bedrag dan ook een mensenkind wordt vermoord. Het is gruwelijk.

Toch nog een paar gedachten over slavernij. Die werd in ons land officieel afgeschaft in 1863, alweer 150 jaar geleden. Is er dan geen slavernij meer? Er is in ieder geval nog wel verslaving en – alweer – ik geef geen voorbeelden.

In het leven van ieder van ons is iets gebeurd dat van grote invloed is geweest op onze manier van verder leven en soms is verder leven nauwelijks of helemaal niet mogelijk.

En toch, maar ik beseft dat ik dit slechts met de grootst mogelijke voorzichtigheid durf te zeggen, en toch geloof ik dat we er voor moeten waken dat we niet slaaf worden van ons verdriet. Ik bedoel dit heel letterlijk, want een slaaf is onderworpen aan zijn baas. We moeten proberen te voorkomen dat ons verdriet ons de baas wordt, want anders heeft degene die ons dit grote verdriet heeft aangedaan nog meer slachtoffers gemaakt. En wij zijn al slachtoffer genoeg.

Ja, maar dat verdriet dat is er! Jazeker, en we zullen moeten leren leven met dit verdriet, want het is levensgroot en tastbaar. Maar ook levensgroot en tastbaar zijn mijn kinderen en kleinkinderen, mijn vrouw, mijn vrienden. Zij nemen hun plaats in in mijn leven net zo goed als mijn vermoorde dochter.

Maar ik had zo graag gezien dat zij er nog bij zou zijn, dat zij moeder zou zijn geworden, dat zij – ach, u weet net zo goed als ik wat hier allemaal nog meer had kunnen worden geschreven.

En dan is er enkele dagen na het verschijnen van deze Cocon weer de jaarlijkse Dag Herdenken Geweldsslachtoffers. En dan is daar weer dat almaar aangroeiende lint met namen. En bij elke naam hoort een verhaal, hoort een gezicht.

Door die namen, door dat lint, door daar te zijn houden wij onze geliefden in ere, want hun namen worden met ere genoemd.

Namens de redactie,

Paul Kuiper

VAN HET BESTUUR

Sinds het verschijnen van de Cocon in juni, is met de start van de zomervakantie het overleg met diverse instanties in een lagere versnelling gegaan. Dat wil niet zeggen dat het bestuur stil heeft gezeten, integendeel. Hieronder volgt een opsomming van zaken waarmee het bestuur zich heeft beziggehouden.

In mei heeft overleg plaats gevonden met Fonds Slachtofferhulp. Het overleg stond in het teken van afleggen van verantwoording over het door ons gevoerde verenigingsbeleid en hoe wij onze financiën hebben beheerd. Zoals u weet is het fonds onze subsidiegever. Het Fonds reageerde positief en behouden wij onze subsidie.

Op 1 juni hielden we onze jaarlijkse familiedag in Chateau St. Gerlach. Een prachtige locatie en een mooi programma. Ondanks de afstand naar het verre Zuid-Limburg, is het bestuur tevreden over de goede opkomst. Elders in de Cocon vindt u een bijdrage van Els IJspelder met indrukken van de familiedag en een aanvullend commentaar van het bestuur.

In juni is er weer beleidsoverleg met het ministerie van Veiligheid en Justitie en ketenpartners geweest. Aan de hand van een gezamenlijke agenda, is er constructief over diverse onderwerpen met elkaar gesproken. Het verslag van deze bespreking is op onze website geplaatst.

Tijdens onze bijeenkomst eind juni in Leusden mochten wij de directeur van het Schadefonds Geweldsmisdrijven, mw. Nina Huygen, welkom heten. Zij hield een interessant verhaal over waar het Schadefonds voor staat en wat de mogelijkheden zijn voor nabestaanden van geweldsdelicten, om een schadeclaim in te dienen. Er werd goed gebruik gemaakt van de mogelijkheid om vragen te stellen.

Zoals al in eerdere Cocons vermeld, is op initiatief van het ministerie van Veiligheid en Justitie een plan ontwikkeld om de problemen rond het monument De Muur, aan te pakken. Inmiddels is een nieuwe stichting opgericht met een bestuur dat uit personen bestaat die geen enkele binding hebben met bestaande lotgenotenorganisaties. Het oude stichtingsbestuur is ontbonden. Eind juni

hebben een aantal bestuursleden van de nieuwe stichting kennis gemaakt met vertegenwoordigers van de besturen van de drie lotgenotenverenigingen. De belangrijkste opdracht van het nieuwe stichtingsbestuur is om spoedig met een voorstel te komen over naamplaatjes van onze kinderen voor het monument.

Inmiddels heeft u separaat nadere informatie ontvangen over het voornemen van de drie lotgenotenorganisaties om samen te werken, met behoud van eigen identiteit. Tijdens een overleg eind mei in Amersfoort, hebben de voorzitters van ADS, VOVK en VVRS de belangrijke beslissing genomen om daartoe een federatie op te richten. Een eerste vergadering van het bestuur van de federatie i.o. vond in juli plaats. De intentie is om per 1 januari 2014 officieel van start te gaan.

Elders in de Cocon vindt u nogmaals de kennisgeving afgedrukt. Een extra Algemene Leden Vergadering zal op een nader te bepalen tijdstip, bijeengeroepen worden om instemming van de leden te vragen.

Als u deze Cocon ontvangt, is het nog een paar dagen tot de Dag Herdenken Geweldsslachtoffers op 21 september in Venlo. Ik hoop dat het een waardige manifestatie mag worden en dat het dragen van het lint met de namen van onze kinderen, wederom het emotionele hoogtepunt van de dag zal zijn.

Jan van Kleeff, voorzitter

Afbeelding voorblad

In elke pelgrimage zijn twee onveranderlijke componenten te vinden: de reis en het doel. Een pelgrimage is een reis die ondernomen wordt in een zoektocht naar een plaats of een bepaalde staat waarvan de pelgrim gelooft dat deze een ideaal belichaamt. Het is tevens een middel om voor vanzelfsprekend gehouden opvattingen en handelwijzen kritisch te bekijken en op zoek te gaan naar beter passende betekenisconstructies. De illustratie is beeldend voor de start van de pelgrimage op bladzijde 23: een zoektocht naar 'Het Altaar'.

<http://www.denieuwepelgrim.nl/pelgrimage-pelgrims/>

FAMILIEDAG 2013

Kasteel St. Gerlach Houthem Zuid Limburg 1 juni 2013

Het was een lange 3 uur durende autorit naar het liefelijke Zuid Limburg.

Om 12.30 uur worden we ontvangen in Chateau St. Gerlach. Een rechthoekig hoofdgebouw, een koetshuis, een kasteelboerderij en een kloosterkerk. Gebouwd in de 12de eeuw en in de 18de eeuw verbouwd tot hotel en toprestaurant. Onder het genot van koffie en vlaai houdt Maria Bonten in het tuinpaviljoen een korte inleiding over het boeiende verleden van Chateau St. Gerlach. Voorzitter Jan van Kleeff opent de dag en heet iedereen welkom. Na de koffie gaan we naar de Blauwe salon en geeft Maria Bonten een beeldpresentatie over “Europa en haar juwelen“. Een reis door de tijd en via de beeldpresentatie maken we kennis met beroemde edelstenen, verbonden aan allerlei Europese hoven en gedragen door Farah Diba, Soraya, Jacky Onassis en Maxima. Juwelen, loepzuivere, saffieren in diademen [pauwenstaart], tiara en bandeau.

Na deze presentatie krijgen we een rondleiding door het Chateau en bezoeken diverse stijlvolle salons en een stiltekapel in barokstijl met frescoschilderingen. In de dinerzaal, met beschilderd behang, genieten we van een lekker glaasje wijn. Vervolgens wandelen we door de (rozen-)tuinen en appelboomgaard.

Om 16.30 uur zijn we terug in het kasteel en maken kennis met het OLS (Oud Limburgs Schuttersfeest) i.s.m. de vicepresident van OLS, de Hr. En Mevr. Wagemakers (leden VOVK) en Maria Bonten. Een inleidend woordje van de vicepresident van het OLS en aantreden van de koning en koningin van het schutterswezen (Hr. en mevr. Wagemakers) en

twee vendelzwaaiers in kledij. Als eerbetoon wordt de koning het koningszilver omgehangen. Eens in de drie jaar wordt ergens in Europa een groot schuttersfeest gehouden. Een tiental kaartjes wordt verloot voor het schuttersfeest in Stramproy op 7 juli a.s.

Buiten bekijken we het vendelzwaaien. Het is een behendigheid die aangeleerd wordt.

Daarna gaan we naar binnen. Medewerkers en koningspaar worden bedankt. We gaan aan de tafels zitten en er wordt tijdens muziek van “You raise me up “ 3 minuten stilte gehouden om onze kinderen te gedenken. Daarna genieten van een goed verzorgd buffet en koffie als slot. Jan van Kleeff sluit de dag af met een dankwoord aan de medewerkers van deze ontspannen familiedag, en wenst iedereen wel thuis.

Els IJspelder

Naschrift bestuur

In vrijwel alle opzichten was onze familiedag een succes. De enige dissonant was het afsluitende buffet diner. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit was beneden het niveau wat we mochten verwachten. Het organisatiebureau van Maria Bonten was het met ons eens en heeft direct overleg gevoerd met de directie van het Chateau. De directie erkende dat er zaken in de keuken niet goed zijn gegaan en heeft excuses aangeboden.

FOLKORE: SCHUTTERIJ

De folkloristische schutterijen, schuttersgilden en schutbroederschappen zijn ontstaan uit de historische schutterijen. Al in de 15de eeuw waren in verschillende grotere plaatsen met stadsrechten, schutterijen actief. De leden van deze verenigingen hielden zich bezig met het hanteren van allerlei schiettuig, zoals handbogen, voetbogen en later ook vuurwapens. Vanwege hun grote geoefendheid werden zij vaak (Haarlem 1570) onderworpen aan het stadsbestuur om de verdediging van de stad op zich te nemen en op te treden als de openbare orde verstoord dreigde te worden. Tegenwoordig hebben ze vooral een sociale, culturele en toeristische functie.

O.a. uit Wikipedia, de vrije encyclopedie

SAMENWERKING

Lotgenotenorganisaties ADS, VOVK en VVRS gaan nauwer samenwerken.

De afgelopen jaren hebben de drie lotgenotenorganisaties elkaar regelmatig weten te vinden in het overleg met hulporganisaties als Fonds Slachtofferhulp, Slachtofferhulp Nederland, Schadefonds Geweldsmisdrijven en in het periodieke beleidsoverleg met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en andere instanties.

Meer en meer worden agendapunten van de drie lotgenotenorganisaties op elkaar afgestemd om uiteindelijk met een gezamenlijke agenda het overleg met instanties aan te gaan. Dit is al een goede stap in de richting van nauwere samenwerking. In deze gesprekken blijven echter de drie lotgenotenorganisaties vertegenwoordigd door een aantal van hun eigen bestuursleden wat niet efficiënt genoemd kan worden.

Omdat de drie lotgenotenorganisaties in het overleg met derden dezelfde doelstelling hebben, te weten het behartigen van de belangen van nabestaanden van geweldsslachtoffers in een zo breed mogelijk kader en in de ruimste zin des woords, vinden de besturen van de lotgenotenorganisaties de tijd rijp voor verdere samenwerking. Een samenwerking waar ook de hulporganisaties en het Ministerie van Veiligheid en Justitie stilaan meer op aandrongen.

Reactie (1) op dit voornemen

Reactie van de heer Benjamin Jansen - plv. directeur Sanctie en Preventiebeleid - Min. van Veiligheid en Justitie: "Ik vind dit een positieve ontwikkeling. Ik begrijp ook heel goed dat een federatie waarmee de eigenheid van de verenigingen in onderling contact blijft bestaan een maximale stap is - in elk geval op dit moment."

Na diverse gesprekken werd het duidelijk dat ondanks dezelfde doelstelling, elke lotgenotenorganisatie haar eigen karakter en identiteit wil behouden en dat er van een samensmelten van de drie organisaties tot 1 nieuwe lotgenotenorganisatie (nog) geen sprake kon zijn. Er is dan ook gekozen voor een samenwerkingsvorm met focus op externe

contacten waarbij de afzonderlijke lotgenotenorganisaties blijven bestaan met hun aandacht voor onderlinge contacten, zoals bijvoorbeeld de eigen lotgenotenbijeenkomsten van ADS, VOVK en VVRS.

Samengevat houdt de samenwerkingsvorm in dat:

1. het karakter en identiteit van elk van de drie lotgenotenorganisaties behouden blijft;
2. het de samenwerking van de lotgenotenorganisaties versterkt;
3. het efficiënt en kostenbewust is;
4. er één gezicht en stem is van nabestaanden van geweldsslachtoffers naar derden.

Dit heeft geresulteerd in het plan om een federatie op te richten. De naam van de federatie zal dan luiden: **Federatie Nabestaanden Geweldsslachtoffers** ofwel **FNG**. De federatie zal een bestuur (Federatieraad) kennen dat bestaat uit 6 personen.

Vanuit de drie lotgenotenorganisaties zitten voorzitter en secretaris in de federatieraad. Het bestuur werkt op basis van gelijkheid. Leden van de Federatieraad worden benoemd voor een periode van drie jaar en kunnen tweemaal voor drie jaar worden herbenoemd. Treedt men af als bestuurslid van de afzonderlijke lotgenotenorganisatie, dan treedt men ook af als bestuurder van de Federatie.

Ieder bestuurslid beheert minimaal 1 portefeuille of aandachtsgebied (zie hieronder) en kan de hulp inroepen van leden van een lotgenotenorganisatie.

Het bestuur van de Federatie i.o. heeft besloten om de activiteiten van de DHG onder de verantwoordelijkheid van de Federatie te brengen. Na de manifestatie Dag Herdenken Geweldsslachtoffers in september 2013 in Venlo, zal de Stichting DHG worden opgeheven evenals de Commissie van Toezicht DHG, bestaande uit de drie voorzitters van ADS, VOVK en VVRS.

Binnen de verenigingen VOVK en VVRS vormen de leden het hoogste orgaan en zullen middels een extra algemene ledenvergadering de leden worden geraadpleegd aan de hand van concept statuten van de federatie. ADS is een stichting en is instemming van het stichtingsbestuur van de ADS voldoende.

De Federatie is dus nog in de fase van oprichting en zal worden aangeduid als Federatie Nabestaanden Geweldsslachtoffers i.o. Alleen bij instemming van de leden van de VOVK, VVRS en stichtingsbestuur ADS kan de Federatie opgericht worden. Het streven is om dat per 1 januari 2014 te realiseren.

Reactie (2) op dit voornemen

Reactie van Harry Crielaars- algemeen directeur Slachtofferhulp Nederland:

"Persoonlijk juich ik deze ontwikkeling zeer toe. Het is efficiënter en waarschijnlijker ook effectiever om op deze wijze de krachten te bundelen. Proficiat met de moed om deze stap gezamenlijk te zetten."

Nog veel werk moet verzet worden in de fase van oprichting en ontwikkeling van de Federatie. In het eerste formele overleg van de Federatie i.o. zijn dan ook inmiddels de bestuurders benoemd en zijn voorlopige portefeuilles of aandachtsgebieden verdeeld:

Voorzitter, Jan van Kleef
Algemeen, Media, Justitie

Secretaris, Ron Sluijs
Justitie, Fonds Slachtofferhulp
Schadefonds Geweldsmisdrijven

Penningmeester, Cor Stekelenburg
Slachtofferhulp Nederland
Slachtoffer in Beeld

Bestuurslid, Rikus Scholing
Slachtofferhulp Nederland
Slachtoffer in Beeld

Bestuurslid, Jack Keijzer
Dag Herdenken Geweldsslachtoffers

Bestuurslid, Marin Roos
Fonds Slachtofferhulp,
Schadefonds Geweldsmisdrijven

Wij hopen u hiermee voorlopig te hebben geïnformeerd over de ontwikkelingen van nauwere samenwerking tussen ADS, VOVK en VVRS. Meer informatie volgt zodra er verdere ontwikkelingen zijn.

Namens het bestuur van de FNG i.o.

Jan van Kleeff

LEUSDEN 22 JUNI 2013

Erkenning van leed en onrecht

Deze middag is het Schadefonds Geweldsmisdrijven op bezoek, vertegenwoordigd door de directeur Nina Huygen en twee medewerkers, de juristen Anne Philipsen en Stephanie van Hensbeek. Voor de pauze vertelt Nina de lotgenoten wat de missie is van het Schadefonds, de werkwijze en de ontwikkelingen, onder de titel van *Erkenning van leed en onrecht*.

Directeur Nina Huygen

Alvorens Nina van wal steekt draagt zij, met een verwijzing naar de 'schaal met namen', een gedicht voor van Rutger Kopland: *'weggaan'*. Het Schadefonds geeft aan slachtoffers met ernstig psychisch of fysiek letsel een financiële tegemoetkoming en erkent daarmee het onrecht dat hen is aangedaan. Het gaat hier niet om een afdekking van kosten maar om een genoegdoening. Een genoegdoening die in een gelimiteerd geldelijk bedrag vorm krijgt. Niet in elk geval is er een strafproces of een dader. Dan is het alsnog een vangnet voor genoegdoening. Uit ervaring blijkt dat de hoogte van het bedrag vaak niet van belang is, het feit van toekenning geeft enige mate van bevrediging. Dat was ook de opzet van het regeringsbesluit, namelijk vanuit een solidariteit laten zien dat je er niet alleen voor staat. Alle aanvragen worden door een onafhankelijke commissie beoordeeld. Daarbij richt men zich op het slachtoffer dan wel de nabestaanden en niet op de dader. Het gaat dus niet om schuld maar om 'schade', om leed.

Op de vraag van Nina wat vertrouwen betekent voor ons nabestaanden, ontstaat een levendige discussie. Wat is vertrouwen wordt als tegenvraag gesteld. Dat het je geen 2e keer overkomt? Vertrouwen dat de wereld zich betert?

Nina begrijpt de reacties goed. Men moet dit ook niet zien als een volwaardige compensatie, maar slechts als een blijk van mededogen.

Het blijkt dat zelfs 'oude zaken' de moeite waard zijn om alsnog aan te melden. Ook omdat er sinds het bestaan van het Schadefonds in 1976 heel veel veranderd is. In de loop der jaren is er veel meer mogelijk. Sinds 2012 hebben nabestaanden ook recht op smartengeld en vergoeding van kosten voor therapie. En niet in de laatste plaats gaat het vaak ook om de aandacht die vereist is om veranderingen te kunnen en blijven bewerkstelligen.

Zo zegt Nina dat ze de wet niet naar haar hand kan zetten, maar wel belangrijke signalen kan afgeven die verder richting kunnen geven. Inmiddels hanteert men de volgende uitkeringen indien een aanvraag gerechtvaardigd wordt:

- €4.500 immateriële schade voor nabestaanden;
- materiële schade, afhankelijk van de kosten met een maximum van €25.000.

Een aanvraag dient binnen drie jaar te worden ingediend. Onderkend wordt dat juist de eerste jaren na een dergelijke confrontatie er sprake is van een hoge mate van lusteloosheid en berusting. Een termijn van drie jaar blijkt vaak niet toereikend te zijn. Oprekken van deze tijd is naar het idee van Nina zeker wenselijk. Hiervoor heeft zij - met succes - gelobbyd bij de politiek: de wet wordt aangepast op dit punt. Vooruitlopend daarop heeft de Commissie van het Schadefonds het beleid versoepeld. Ook al is het nog langer geleden, dien een aanvraag in als je aan de criteria voldoet', is Nina's advies.

Een andere beperking die deze middag twee maal naar voren komt is dat men niet in aanmerking komt indien het om een moordzaak in het buitenland gaat. De wet erkent tot nu toe alleen het Nederlandse (Europese) grondgebied.

Na de pauze is er gelegenheid voor vragen. Het blijkt dat het een zeer nuttige middag is geweest waarin duidelijkheid is gegeven waar het Schadefonds voor staat en welke mogelijkheden er zijn. Tevens heeft men de onmogelijkheden in beeld die wellicht voor verbetering in aanmerking komen.

Deze middag heeft in ieder geval iets duidelijk gemaakt: het Schadefonds Geweldsmisdrijven komt nabestaanden tegemoet.

Rien Verbiest

www.schadefonds.nl
info@schadefonds.nl
Tel: 070 4142000

OPROEP AMBASSADEURS

**Gezocht:
ambassadeurs voor het Schadefonds**

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven geeft aan nabestaanden van slachtoffers van een geweldsmisdrijf een financiële tegemoetkoming. Deze tegemoetkoming neemt de pijn en het verdriet van het verlies van een naaste niet weg. Het Schadefonds erkent hiermee wel het onrecht dat nabestaanden is aangedaan.

Om meer nabestaanden te bereiken zijn wij op zoek naar ambassadeurs. Nabestaanden die hun ervaringen met het Schadefonds willen delen. In de hoop dat zij lotgenoten wijzen op het Schadefonds. Zodat het Schadefonds ook hen een duwtje in de rug kan geven.

In overleg bepalen we of wij uw verhaal gebruiken voor enkele citaten op onze website of dat u uw verhaal vertelt in een korte film. Deze film plaatsen wij op onze website en kunnen wij inzetten bij voorlichting.

Heeft u interesse of vragen?

Neemt u dan gerust contact op met:
Karin Schwencke, communicatieadviseur,
telefoon: (070) 414 2092 of per mail:
k.schwencke@schadefonds.nl.

HET VERHAAL VAN

Marlies van der Kouwe † 21-09-2008

Bonaire. De 24-jarige Marlies van der Kouwe verdwijnt op maandag 21 september 2008 op mysterieuze wijze, na een feestje met vrienden op het strand. Haar lichaam wordt pas na een wekenlange speurtocht gevonden.

Wanneer ik bij Lily Wadners, de moeder van Marlies binnenstap, komt het gesprek gelijk op het onderwerp sociale media omdat ik de opmerking maak dat er op het internet heel veel over Marlies te vinden is. Het was destijds ook zo in de aandacht.

Lily antwoordt direct met de verontwaardigde opmerking 'Marlies was juist een bescheiden meisje, als ze geweten zou hebben dat er zo veel foto's op internet geplaatst zouden worden, zou ze dat niet goed vinden. Vooral op Hyves was het een gekkenhuis. Iedereen voegde zijn opmerkingen maar toe. Mijn andere dochter Nienke heeft zich er over ontfermd om het dossier te sluiten. Ook op Facebook werd nog van alles geroepen, onder andere door een spirituele vrouw die dacht goede suggesties te moeten blijven geven. Alleen op www.condoleance.nl kan nu nog gereageerd worden en zo is het goed'.

Lily voelt zich soms nog schuldig aan de gewelddadige dood van Marlies. 'Toen ik net zo oud was als Marlies ben ik ook naar Bonaire getrokken. Ik ben daar in een ziekenhuis gaan werken. Ook ik had gemakkelijk in gevaarlijke situaties terecht kunnen komen heb ik me gerealiseerd. Ik heb daar met mijn toenmalige man een gezin gesticht. Marlies haar wieg stond op Bonaire. Na onze terugkomst in Nederland hebben we er min of meer aan meegewerkt dat Marlies

Bonaire steeds meer als ideaalbeeld zag door de manier waarop we over die tijd en het eiland spraken. We hebben haar een beetje in die droom geholpen. Zo mag ik zeker niet denken maar het steekt wel eens de kop op'.

Haar relatie was in mei gestrand en ze had een sterke behoefte om naar Bonaire te gaan. Ze ging er voor een half jaar als apothekers-assistente werken. Toen ik dat hoorde vond ik het wel lastig maar ik kon haar ook wel begrijpen. Eind augustus 2008 is ze vertrokken en de eerste dagen vond ze maar niks. Ze belde me steeds op en vertelde me dat ze last had van angstaanvallen en haar onderkomen beviel haar ook niet. Ik adviseerde haar om er op uit te trekken en vrienden te ontmoeten. 'Het komt wel goed', moedigde ik haar aan. Binnen een week had ze een beter huisje geregeld, ze had wat contacten en ze zat inderdaad beter in haar vel. Na drie weken dat ze daar was kreeg ik tijdens een nachtdienst op zaterdagavond een unheimisch gevoel: ik moest haar bellen. Ik kreeg haar aan de lijn en hoorde op de achtergrond wat plezierige bijgeluiden. Ze was met kennissen aan het koken. Of het goed ging vroeg ik. 'Ja mam, het gaat goed'. Of ik dan binnenkort een ticket zou kopen? 'Ja mam, dat is goed. Dag mam', dat was het laatste wat ze me heeft gezegd en ik had daar toen vrede mee.

Van maandag op dinsdagnacht liep er een man over de afdeling die me aansprak met de woorden: 'Heb je een dochter op Bonaire'? Ik schrok en toen hij zich voorstelde als politie-rechercheur en zei dat ze al twee dagen vermist werd, wist ik het zeker: ze is dood! Een chaotische dag volgde daarop. We wilden zo snel mogelijk naar Bonaire. Mijn zoon Jan Willem, zijn vader en zijn huidige vrouw, zouden ook meegaan. Nienke was aardig overstuurd achtergebleven bij de ouders van een vriend. Op Bonaire bleek alles in rep en roer te zijn, de verdwijning van Marlies hield het hele eiland in de ban. Vooral ook door de zaak van Nathalee Holloway drie jaar eerder op Aruba was dit een speerpunt voor de media. Omwille van de privacy werden we onder een andere naam in een hotel ondergebracht. Weken lang duurde de onzekerheid. Steeds maar weer zoeken op andere plaatsen, steeds weer vragen proberen op te lossen. Na die avond is ze met de fiets alleen naar huis gegaan. Daar is ze kennelijk niet aangekomen en is ze van de

aardbodem verdwenen. De weken die volgden waren een kwelling voor ons.

Nienke kon vanwege opdringende pers niet langer in Nederland blijven. Ons huis was in een uitzending van op 'Hart van Nederland' te zien, burens werden geïnterviewd, ze werd gestalkt op school, ze voelde zich volledig opgejaagd. Door een familierechercheur is ze via een achterdeurtje Schiphol binnengeloodst en naar Bonaire gevlogen. Gelukkig werd ik persoonlijk niet herkend op het eiland, mijn gezicht was niet eerder in beeld geweest. Dat van Nienke wel. Op een dag zijn we stiekem in een taxi om een patatje gegaan om de rondlopende persmusketen te ontlopen. Ik voelde me meer dader dan een verdrietige moeder. Zo verstrijkt week na week en alhoewel ik er van uitga dat Marlies is overleden, word ik steeds wanhopiger. Ik ga alleen op zeer gevaarlijk terrein met steile rotsen zoeken als wanhoopsdaad. Ik word er weggehaald en ben langzamerhand paranoïde.

Vrijwel vanaf het begin af aan was er een mogelijke dader. Hij was vlak bij het huis van Marlies met haar gezien door werknemers die daar bezig waren. Maar door een afscheiding konden zij niet dichterbij komen toen zij geschreeuw hoorden. Men had gezien dat hij haar over een scooter had getrokken en wegreed. Hij bleef echter volhouden dat hij niet wist waar ze was. Op 17 oktober komen de familierechercheur, de korpschef en de officier van Justitie ons in het hotel bezoeken; dan weet je het eigenlijk wel. Ze hebben (kleding) van Marlies gevonden. De vermeende dader wordt door die vondst door de politie onder druk gezet en of hij met hun naar die plek wil gaan? Hij loopt zo naar de plaats des onheils die even verder tussen de cactussen is dan de eerste vindplaats. Haar lichaam blijkt grotendeels verbrand.

Doordat haar lichaam niet meer intact is en ze weken in het hete zonlicht heeft gelegen, zijn belangrijke details verloren gegaan. Hij heeft haar in ieder geval gewurmd maar of er ook sprake is geweest van verkrachting blijft een vraagteken. Als kind had ik bij moordenaars het beeld van fysieke geweldenaars. Niets is echter minder waar. In de rechtszaal staat een klein mannetje met een rastastaart en durft me het hele proces niet aan te kijken, ondanks dat ik oogcontact blijf zoeken. Bij het oplezen van

het requisitoir houdt hij het hoofd naar beneden en huilt. Verkrachting blijft hij ontkennen. Hij blijkt haar van de fiets te hebben getrokken en omdat ze zich verzette, heeft hij haar met het hoofd op het asfalt geslagen. Daarna heeft hij haar met de haren over het stuur getrokken en is weggereden. Of ze door de klap al dood was of dat ze later door de wurging pas om het leven kwam is niet geheel duidelijk. Feit is dat hij na zijn daad later met een vriend is teruggegaan en haar in brand heeft gestoken om alle sporen te kunnen wissen. Uiteindelijk wordt in hoger beroep hem 30 jaar opgelegd zonder vervroegde vrijlating omdat de kans op herhaling groot is. Hij blijkt eerder al 8 jaar gevangen te hebben gezeten voor roof, ontvoering en verkrachting van een blanke vrouw. Hij was met een enkelbandje op proef vrij gekomen wegens goed gedrag en had in 8 weken al enkele roofovervallen gepleegd. Ik weet in welke gevangenis hij in Nederland zit, ik hoop echter dat hij zijn 30 jaar ook moet uitspelen en dat ik hem nooit zal tegen komen.

Komende september is het weer vijf jaar geleden. Ik ben al weer een keer of acht naar Bonaire geweest en in september ga ik er weer heen. De boom nabij haar vindplaats is een nationale boom van herdenking geworden. Er worden knuffels en bloemen gelegd ter nagedachtenis aan dierbaren bij de dividivi-boom. Die plek is veelbetekenend voor me geworden, meer nog dan het graf van haar in Leusden.

Na ruim een jaar was ik alleen nog maar met Marlies bezig. Voor alles en ieder ander was geen aandacht meer. Nienke wees op een goed moment me hierop en dat was uiteindelijk goed. Overigens ben ik de tijd van 2009 en 2010 volledig kwijt. Inmiddels kan ik veel

dingen op een rijtje zetten. De eerste twee jaar ben ik ziek thuis geweest. Daarna heb ik het werk weer opgepakt. Afgelopen winter ben ik echter weer ziek thuis geweest. Intussen is de nachtdienst taboe voor me, dat is niet goed voor je gezondheid. Daarmee heb ik wel een financiële terugslag, maar ja, het moet maar. Ik wil niet afhankelijk worden van een sociale bijstand, ik wil blijven werken.

Sommige momenten blijven moeilijk voor me. Bijvoorbeeld als ik vriendinnen van haar of leeftijdsgenoten zie met gezinnetjes. Het is haar en ons niet gegund. Alhoewel Marlies in haar korte leventje alles wel heeft gedaan wat ze wilde. Het was een lieverd met een klein hartje, ze zag absoluut geen gevaar ergens in en ging altijd uit van het goede in haar medemens. Ze had veel vrienden en was dus sociaal alhoewel ze ook wel eens gesloten kon zijn en dan in haar eigen wereld onbereikbaar was. Op weer zo'n moeilijk moment heb ik haar in gedachten gevraagd om toch een teken van herkenning aan mij te geven. 'Wat denk je', zegt Lily, 'Met oudjaar gaat een paar keer de lamp aan en uit en ik voel het direct, het is de reactie van Marlies!' 'Ze laat me weten dat ze me hoort en bij me is'.

Rien Verbiest

CARIBISCH NEDERLAND

BES-eilanden

Caribisch Nederland is de benaming van de Nederlandse eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba in de Caraïbische Zee, die sinds 10 oktober 2010 als drie afzonderlijke openbare lichamen deel van Nederland zijn. Tot die datum waren de eilanden eilandgebieden van de Nederlandse Antillen, een voormalig land binnen het Koninkrijk der Nederlanden. De drie eilanden staan ook bekend als BES-eilanden. De afkorting BES verwijst naar de eerste letters van de namen van de eilanden: **B**onaire, **S**t. **E**ustatius, **S**aba.

In 2015 wordt de status van de zogenaamde BES-eilanden geëvalueerd. Ze zijn dan vijf jaar onderdeel van Nederland in de vorm van een soort gemeentes.

Momenteel wordt nagedacht over de vorm waarin deze evaluatie moet worden gegoten.

EEN EILAND VERZONKEN gedicht

Je gleeed geruisloos langs de cactuszuilen de nacht in. Naalden scheurden flarden uit ons leven, die terstond verdroogden in de zilte wind. Verpulverd tot poeder verwaaiden de herinneringen door de *mondi**, achter je aan naar zee, over het korzelige diabaas op de kust, waar ik heldhaftig de wacht hield en jij mij toch genadeloos ontglipte.

Maar ons gedeelde verleden zou mij niet ontsnappen! Naar zee. Smalend schoot het ontzielde stof langs m'n lijf en m'n woest malende handen, schuurde sarrend over m'n oogleden. En ja! Ja! De tranen verraadden dat niet alle verstreken belevingen over de kolkende golven van de noordkust in het schuim verdwenen.

Even nog niet.

Dan, rap druppelend, vlieden ze toch en laten me alleen nog een onzichtbare horizon, die ik pas in de ochtend

- wanneer de passaat slechts zout aandraagt – zal opsnuiven.

Dichtregels ontleend aan het Papiamentstalige gedicht '*den lus enfermiso di luna*' van Tip Marugg, verschenen in *Kristòf*, 4-1 (1977); vertaling van Tip Marugg, manuscript, 1980; collectie Enid Hollander, Curaçao: 'een eiland verzonken / dingen die nooit zijn gekomen'.

* *mondi* (Papiaments): het licht glooiende, droge landschap van Aruba, Bonaire en Curaçao met onder meer stekelige struiken, cactussen en door de wind gekromde dividivibomen.

Zie verder bij de rubriek HET ALTAARTJE een ingezonden stukje van Lily Wadners.

IEDER ZIJN MENING

Dag Wil,

Eerlijk gezegd ben ik niet zo'n natuurmens dat ik elk vogelgeluid zomaar kan determineren: o, dat is een mus en dat een merel. Die twee dat lukt nog wel en als ik goed oplet, kan ik ook een mees herkennen. Maar dat is nog wat anders dan de taal van de vogels verstaan. Ja, ik kan ook wel horen of de mussen – waarvan we er massa's rond ons huis hebben – het naar hun zin hebben of dat ze slaande ruzie hebben. En of een merel een waarschuwend geluid maakt of zijn of haar partner roept, dat lukt ook nog wel, maar verder ben ik een volslagen leek.

Het is nu ruim zestien jaar geleden dat Maaïke werd vermoord en al die tijd hebben we geleefd met onze herinneringen aan haar, met foto's van haar en we durfden eigenlijk niet de video's te bekijken die er her en der met haar zijn. Tot laatst onze jongste zoon met een stapel video's aan kwam zetten. Hij heeft geen videorecorder meer en wij hebben er eindelijk een bij een kringloopwinkel gekocht. Hij wilde opruiming houden, maar de video's niet ongezien wegdoen: of hij ze bij ons mocht komen draaien. Natuurlijk! "Ja, maar er zijn ook opnamen met Maaïke bij".

We hebben het gezien, we hebben haar gezien: een opname waarin Maaïke en ik aan Lingo meededen (we hebben niet gewonnen!). Toen het uit was, beseften we tot onze verwondering twee dingen: het was eigenlijk heel fijn om haar weer eens te zien en tot onze verbazing klonk haar stem heel anders dan wij ons herinnerden. Of: dan wij ons meenden te herinneren. Kennelijk was haar stemgeluid uit ons geheugen verdwenen. Niet haar gezicht, niet haar stralende lach, niet haar mimiek, maar wel haar stem. Heb jij die ervaring ook? Is dat kennelijk normaal of hebben wij alleen deze ervaring? Het was niet schokkend, hoor, of teleurstellend, maar het verbaasde ons wel. Misschien zeeft ons geheugen de minder belangrijke zaken eruit en blijven de essentiële over. Ik weet het niet en ik ben benieuwd naar jouw ervaringen.

Hartelijke groet,

Paul

Dag Paul,

Het wordt deze zomer zeventien jaar geleden dat Caroline werd vermoord. Weet je dat het mij moeite kost om deze woorden zo op te schrijven. Alsof het dan pas waar is, nu het zwart op wit staat.

Zeventien jaar herinnering, haar foto aan de muur en ja de videobanden. Bij ons zijn dat videobanden van haar vermissing, van de zoektocht met telkens maar weer die foto met die hoed, de Indiahoed. Toen ze gevonden was en ik drie maanden moest wachten tot we haar konden begraven, nam ik de hoed telkens in mijn handen.

Het was de laatste foto die ik van haar gemaakt had met de hoed op in Noordwijk. Ook mijn laatste week vakantie met haar.

De hoed, ik wil de hoed dragen, riep ik in verwarring. Drie maanden wachten op mijn dode kind maakten mij een beetje gek.

En al die videobanden, het zoeken, de programma's die daarover gemaakt werden. Haar gezicht.

Tussen al die banden is er een die ik ontving van een therapeute waar Caroline voor ze op vakantie ging, enkele gesprekken mee had.

Daarop vraagt de therapeute, Caroline, kun je iets vertellen over de relatie met je moeder? En Caroline vertelde: 'nou, we hebben best wel een goede relatie, af en toe een beetje.....maar ze is er altijd voor me geweest.

De therapeute: 'hoe noemde jij je moeder altijd Caroline?

'Mama'

Wil je het nog eens zeggen Caroline?

'Mama'.

En die stem en de manier waarop ze dat 'mama' uitsprak, dat blijft me altijd bij. Zo helder en duidelijk en lief. 'Mama'

Nooit vergeet ik die stem van haar, nooit.

Soms kijk ik naar de band alleen om haar te horen zeggen: MAMA.

Hartelijke groet,

Wil

HET IS AL ZÓ LANG GELEDEN.....

“Het is al zó lang geleden” is een inmiddels “vergrijsd” verhaal, waarbij vooral aandacht besteed wordt aan de vraag van hoe het leven nadien verlopen is voor de nabestaanden.

Minke Kleimeer

† 21-07-2003

John Kleimeer

De familie Kleimeer woont op Curaçao waar John als politieman voor vier jaar is gedetacheerd bij de politie. Tijdens een wandeling in de bergen op een vakantie in Ecuador, verlaten Minke en John op enig moment de groep. Later worden hun lichamen na een roofmoord in een ravijn teruggevonden.

Tien jaar na de dramatische gebeurtenissen voor de familie Kleimeer, bezoek ik Lindy en haar dochter Fenna op het Noord-Hollandse platteland. Ik word onder tropische temperatuur ontvangen in hun tuin; aan ruimte is hier geen gebrek!

Lindy vertelt dat ze indertijd in het ziekenhuis van Hoorn haar werk had en John bij de KLPD in Driebergen. Door de aard van het politiewerk was hij op ongeregelde tijden van huis. Vier jaar naar Curaçao leek hun wel wat en het gezin toog voor een aantal jaren naar het Caribische eiland. Het beviel hun zeer, Fenna zegt dat het gezinsleven daar een verademing was. 'In Nederland was papa toch vaak niet thuis en op Curaçao was dat heel anders. We waren al vroeg in de middag thuis van school en elke avond was mijn papa er'. 'Het gezinsleven was daar veel intenser', beaamt Lindy.

Op hun vakantieadres bij een Nederlands gezin, dat op Ecuador een soort bed and breakfast houdt, wordt Fenna ziek. Lindy besluit met haar thuis te blijven als John en Minke met een groepje meegaan op een wandeltocht vanuit de top van een bergkrater. Met een truck worden ze met vier Amerikanen naar boven gebracht. Als tijdens de wandeling de Amerikanen besluiten om nog meer van de

krater te bezichtigen, besluit John om met Minke alvast naar beneden te gaan; de anderen zullen zo volgen. Als alleen de vier wandelaars in de middag terugkomen, fronsst men de wenkbrauwen, maar echt ongerust is men nog niet. John is door zijn werk bij de politie zeer zeker wel wat gewend. Ze zullen niet in zeven sloten tegelijk lopen is de algemene gedachte. Maar in de namiddag, als er nog steeds geen spoor van de twee is, neemt de ongerustheid toe. Kwijtraken of in problemen komen: dat is immers niets voor John en de eerste zoektocht wordt ingezet totdat het donker wordt. Het zoeken in de nacht blijkt door de omstandigheden te gevaarlijk. Pas heel vroeg in de morgen kan men verder zoeken. Tegen de middag komt de eerste zoeker te voet terug, men heeft gekozen om vanaf de krater verschillende mogelijkheden na te lopen. Er is goed nieuws, beiden zijn op het traject gezien tot op twee uur gaan van het logeeraadres.

In de loop van de middag komen mannen in een auto aangestoven. Tumult, chaos en onder Spaanse kreten wordt een aangeslagen Lindy verzocht mee te komen. Dit klopt niet. Bij de nog niet geheel opgeknapte Fenna werkt in ieder geval haar intuïtie nog goed bij haar snikkende opmerking 'volgens mij is papa dood, want mama zei: zonder John kan ik niet'.

Op een van de mooiste en onschuldigste plekken van Ecuador zijn hun lichamen gevonden. Goede raad in deze middle of nowhere is duur, maar de politietamam van Curaçao doet zijn werk. Twee Nederlandse rechercheurs komen onwaarschijnlijk snel over uit Bogota. Twee collega's van John uit Curaçao een dag later. Hun inbreng wordt door de lokale politie geaccepteerd. De voortvarende aanpak van de Nederlanders brengt ze snel naar de plek waar het stel voor het laatst is gesignaleerd. Een veertienjarige jongen uit die omgeving vertelt steeds een ander verhaal. Uiteindelijk wordt bij hem het fototoestel van John gevonden. Hij heeft het tweetal als gids verder naar huis willen leiden. Onderweg is hij door twee houthakkers onder druk gezet om ze 'verder van huis' te leiden. Al snel worden die twee opgepakt met roof als motief. De juiste toedracht is echter nooit naar boven gekomen. De wandelstok van John is onder andere als moordwapen gebruikt. Om een getrainde politieman van bijna twee meter lengte te verrassen, kan men zich voorstellen dat dit niet zo eenvoudig in zijn werk is gegaan. Uit sectie blijkt later dat hij vanachter is neergeslagen. Lindy en Fenna beseffen dat ze met zijn tweeën verder moeten. Zowel de vakantie als de tijdelijke bewoning op Curaçao zijn abrupt afgebroken.

Quilotoa Lake, Ecuador

'Het eerste jaar was vreselijk' zegt Lindy, 'ik hoefde echt niet meer te leven. Ik ging op de automatische piloot. Het is in juli gebeurd en ik heb de eerste drie maanden bij mijn ouders gewoond. Ik voelde me daar en nergens happy; de pijn is onbeschrijfelijk. Feestdagen, gezinnetjes die onderweg zijn, weekenden. Je gezin is weg, uiteengeslagen en je hoort nergens meer bij. Gelukkig had ik vanaf de eerste de beste dag dat ik in Nederland kwam

een goede en professionele ondersteuning. Op Schiphol werd ik al opgevangen door een maatschappelijk medewerkster van de politie. Zij zei me onder andere dat ik niet gelijk nieuwe dingen moest opzoeken. Geen ander huis of een ander interieur, dat zou de herinnering aan John en Minke alleen maar abrupter afbreken. Ik heb heel veel steun aan haar gehad. In maart het jaar er op heb ik mijn oude werk in het ziekenhuis weer opgepakt. Daarmee had ik in ieder geval een ritme en een doel. Vanaf dat moment ging het zo zijn gangetje.

Fenna vertelt dat ze het idee heeft dat haar jonge leeftijd in haar voordeel heeft gewerkt. 'Als achtjarige beleef je het anders en in ieder geval geleidelijker' suggereert ze. Het is of verdriet gefilterd wordt in hapklare brokken. Kinderen vragen alles in openheid en doen na het antwoord daar ook niet ingewikkeld over, is haar ervaring inmiddels door stagewerk met kinderen. Pas later kwamen er echter ongemakken bij Fenna opdagen.

'Na anderhalf jaar loop ik Jeroen tegen het lijf en krijg ik in plaats van treurnis weer levensvreugde!' Ik had nooit verwacht, zeker niet na het verlies van John, voor een tweede keer verliefd te worden, maar langzamerhand overkwam het me. Jeroen was ook heel blij omdat het voor hem de eerste keer was, hij had niet eerder een relatie gehad. Wel was het anders. Niet meer zo vanzelfsprekend zoals je als aankomend volwassene automatisch je levensdraad volgt. Niet meer denken van wat er op je pad komt maar van dag tot dag accepteren en er van genieten. Jeroen, die inmiddels aansluit, beaamt hun gevoel.

Naarmate Fenna in haar puberteit komt gaat het minder met haar. Ze slaapt slecht en zit niet goed in haar vel. Lindy en Fenna maken nogal eens ruzie en de lichamelijke klachten bij Fenna nemen toe. Waar Jeroen een positieve werking heeft op Lindy, heeft hij dit door zijn luisterend oor en begrip voor de omstandigheden eveneens bij Fenna. Ook de relatie met een jeugdvriend van Fenna werken bemoedigend voor het meisje.

Lindy zegt met genoeg dat het haar nu goed gaat. Langzamerhand hebben we onze rol ten opzichte van elkaar kunnen vinden. Het is geen nieuw gezinnetje maar wel een fijn stel samen.

Fenna ziet Jeroen niet als opvoeder maar als vriend van mij en als vertrouweling voor haar. Het was wel even zoeken naar deze relatievorm. Uiteindelijk zijn we gesetteld en pas na acht jaar gaan samenwonen.

Een maand na de fatale gebeurtenis zijn we terug naar Curaçao gemoeten om de woning te ontruimen. Ik ben daar met een vriendin en mijn moeder naar toegegaan, anders had ik het niet aangekund. Later zijn we nog een keer terug naar Ecuador geweest, maar dat is vooral voor Fenna niet zo'n succes geworden. Laatst zijn we weer geweest. We zijn pas een maandje terug en hebben daar dezelfde wandeling gelopen als John en Minke. Dat was heel goed om te ervaren. Fenna zat kennelijk met een onbewust schuldgevoel. Zo van 'ik was ziek, kon niet mee en daardoor is dat zo gelopen!' Ook dat heeft zich nu opgelost.

Jeroen vertelt me dat hij vindt dat ze het beiden hartstikke goed doen. Hij zegt over de vakantie in Ecuador: 'wat daar aan vreselijke toestanden is gebeurd, is uiteindelijk mijn geluk geworden, vreemd!' Ik had een leventje waar ik wel in berustte. Ik was best veel aan het reizen maar telkens als ik weer terug thuis kwam had ik het gevoel dat ik stil stond. Het contact met Lindy heeft me in een andere wereld geholpen. 'Het moest gewoon zo zijn'.

Fenna wil iets met kinderen gaan doen in de toekomst. Ze wil haar studie daarop gaan richten. 'Ik zoek veel veiligheid, houd niet van veranderingen en ga er niet graag alleen op uit. Inmiddels heb ik mijn draai wel gevonden met die om me heen zijn. 'Ik zeg wel eens: aan een heel groot nadeel zit een piepklein voordeel: namelijk hoe ik in het leven sta!' 'Het gaat goed met mij en ik kan weer van het leven genieten'.

De ouders zijn allen veroordeeld. De hoofddader kreeg 16 jaar en is vanwege goed gedrag inmiddels al weer vrij. Hij moet zich wel elk weekend melden en zit dan alsnog vast. De tweede verantwoordelijke heeft acht jaar gekregen en is inmiddels echt vrij. De jongen heeft één jaar gekregen en is weggetrokken uit die buurt en een heel nieuw leven begonnen. Ik houd me niet bezig met de ouders, nooit gedaan ook. Ik heb geen wraakgevoelens en heb altijd gedacht: 'ik ben 38 jaar en ben niet van plan de rest van mijn leven met mijn verdriet zielig te blijven'!

*Gedenkkruis op 'de plek' geplaatst door de
gemeenschap van Chugchilan*

Op de plek des onheil is na een maand een herdenkingsdienst gehouden. Men heeft er een kruis geplaatst en vooral met Allerzielen is het een herdenkingsplek voor alle omwonenden. Zij vinden het verschrikkelijk wat er is gebeurd in hun vredige omgeving.

Lindy sluit af met haar zienswijze over de dubbele dood. 'Minke en John waren één, zoals ook Fenna en ik meer koppel waren. We hoorden bij elkaar. Het was ondenkbaar dat Minke haar vader had moeten verliezen, het zou een te zware opgave voor haar zijn geweest. Het was een opluchting voor me te horen dat ze met de dood van haar vader heeft kunnen aansluiten. Die twee zielen hoorden bij elkaar. Fenna moest ziek zijn om de bevrijding van deze zielen te kunnen bewerkstelligen. Minke was idolaat op en met haar vader. Dat gegeven is een hele troost voor me geweest; 'het heeft niet anders gekund'.

Op de valreep van mijn bezoek laat Lindy mij nog een drukwerkje zien. Het gaat om een afscheidsboek geheel vervaardigd door Fenna (pas) het afgelopen jaar. Foto's, berichten, brieven, kaarten en allerlei herinneringen verzameld van de o zo zwarte periode, tot een kleurrijk boekwerk.

De titel: *'Nu zijn we klaar met huilen mama'.* 'Het heeft meegeholpen aan haar verwerkingsproces' zegt Lindy tegen mij, niet zonder enige trots!

Tja denk ik wanneer ik huiswaarts rijd, het klopt, deze twee zielen horen (ook) bij elkaar. Daar mag Jeroen wel heel zuinig op zijn.

Zie verder bij de rubriek HET ALTAARTJE een ingezonden stukje van de Kleimeer's.

Rien Verbiest

WIJ HERDENKEN IN OKTOBER, NOVEMBER EN DECEMBER 2013

<i>Martine Haan</i>	* 02-10-1980	† 16-03-1997
<i>Isabelle Kwakernaat</i>	* 04-10-1993	† 20-06-2008
<i>Raymond Kuiper</i>	* 08-10-1968	† 16-07-2009
<i>Patty Sablerolle</i>	* 09-10-1977	† 01-10-2000
<i>Suzanne Martens</i>	* 09-10-1983	† 02-11-2008
<i>Rick Geelen</i>	* 10-10-1987	† 17-03-2012
<i>Quincy Schumans</i>	* 15-10-1993	† 02-09-2010
<i>Dario Britvec</i>	* 18-10-1969	† 02-02-2003
<i>Esther Sinke</i>	* 26-10-1979	† 30-08-2005
<i>Noëlle Blondelle</i>	* 28-10-1967	† 17-02-2004
<i>Rick Haster</i>	* 04-11-1961	† 22-02-2008
<i>Bart Postma</i>	* 06-11-1966	† 12-05-2001
<i>Annemarie Johanna Sluijs</i>	* 07-11-1977	† 12-12-2006
<i>Rudy Oordt</i>	* 08-11-1961	† 30-07-2004
<i>Lidewij Zegers</i>	* 15-11-2001	† 24-02-2008
<i>Joanne Noordink</i>	* 17-11-1981	† 11-12-2008
<i>Johnny van Wanrooy</i>	* 19-11-1982	† 27-12-2006
<i>Saskia Hellendoorn</i>	* 23-11-1980	† 02-02-1999
<i>Ellis Windhorst</i>	* 24-11-1976	† 19-06-2002
<i>Lorraine Vanessa Wijnberge</i>	* 25-11-1981	† 29-06-1985
<i>Jari van Peer</i>	* 25-11-2004	† 28-12-2004
<i>Linda Rijsbergen</i>	* 27-11-1970	† 19-01-1993
<i>Barry van Buerink</i>	* 28-11-1977	† 27-12-2008
<i>Najwa Anfield</i>	* 28-11-1992	† 27-11-2001
<i>Carmine Barberio</i>	* 28-11-1984	† 30-05-2004
<i>Mariska Esmeralda Mast</i>	* 30-11-1984	† 22-08-2008
<i>Janine Smeets</i>	* 01-12-1967	† 24-11-1994
<i>Jeanny Wagemans</i>	* 04-12-1986	† 07-01-2005
<i>Melissa Ulrich</i>	* 04-12-1986	† 23-05-2006
<i>Floris Sebregts</i>	* 07-12-1970	† 14-12-1996
<i>Patricia Bouwens</i>	* 09-12-1977	† 09-11-2003
<i>Robbert Tjong Kim Sang</i>	* 20-12-1969	† 24-08-2003
<i>Frank Hermsen</i>	* 24-12-1984	† 21-11-2004
<i>Sabrina Bout</i>	* 28-12-1986	† 06-06-2011
<i>Bram van Embden</i>	* 28-12-1980	† 12-07-1983

Martine Haan

Isabelle Kwakernaat

Raymond Kuiper

Patty Sablerolle

Suzanne Martens

Rick Geelen

Quincy Schumans

Dario Britvec

Esther Sinke

Noëlle Blondelle

Rick Haster

Bart Postma

Annemarie Johanna Sluijs

Rudy Oordt

Lidewij Zegers

Joanne Noordink

Johnny van Wanrooy

Saskia Hellendoorn

Elles Windhorst

Lorraine Wijnberge

Jari van Peer

Linda Rijsbergen

Barry van Buerink

Najwa Anfield

Carmine Barberio

Mariska Esmeralda Mast

Janine Smeets

Jeanny Wagemans

Melissa Ulrich

Floris Sebregts

Patricia Bouwens

Robbert Tjong Kim Sang

Frank Hermsen

Sabrina Bout

Bram van Embden

*In het moeras van mijn herinnering
ligt in gestolde tijd
jouw lief gezicht je zachte lichaam
ik raakte je zo intens kwijt*

HET ALTAARTJE

Dit is ons gedenkplekje....

De as van John en Minke hebben wij in 2 urnen in de tuin staan. Fenna en ik hadden gelukkig allebei het gevoel dat wij hen liever in de tuin wilden hebben i.p.v. in huis. John was altijd in de tuin bezig geweest en ook Minke was een buitenkind. Wij hebben gekozen voor 2 uitgeholde boomstammen waarin een holte zit waarin de as gestopt kan worden. De urn van John is wat groter en robuuster dan die van Minke. We hebben een mooi plekje gemaakt in de tuin, een soort pleintje waar tot laat toe de zon nog schijnt en waar je heerlijk kan zitten. Er staan wat symbolen bij zoals 2 vlindertjes en 2 grote vogels die ik samen met mijn moeder van wilgentenen heb gemaakt. Ook staan er vlinderplanten omheen, wat dus veel vlinders trekt. (Minke was net een vlindertje dat door het leven fladderde). Mijn vader heeft een mooi kastje gemaakt, zodat ze wat beschermd staan. Op 21 juli, de dag dat ze zijn omgebracht, zetten vrienden en familie er vaak bloemen neer. De afgelopen keer kregen we een mooie Boeddha, die ook bij hen staat. Bij speciale gebeurtenissen gaan we altijd even naar John en Minke om te kletsen. Zo hebben ook wij een mooi plekje, waar ze voor ons gevoel dichtbij zijn.

Fenna en Lindy Kleimeer

Waar je ook bent, 'k zou 't niet weten
Niet in afstand of tijd te meten
Maar ik heb je bij me, diep in mij
Daarom ben je zo dichtbij

(Toon Hermans)

De Divi-Divi Boom

Ik heb zo veel over deze boom in mijn hoofd en mijn hart, maar kan het niet opschrijven of delen met iemand. Daarom een klein stukje.

In de nacht van 20 op 21 september 2008 werd Marlies van haar fiets getrokken, meegenomen en wij hebben haar nooit meer gezien. Wat is er gebeurd? We weten het niet, de Divi-divi boom zou het ons kunnen vertellen.

Deze plek bij de boom is voor ons heel bijzonder. Als ik op Bonaire ben ga ik regelmatig een tijdje bij die boom zitten, ik voel me daar zo verbonden met Marlies, ik kan niet verklaren hoe het is; een sterk gevoel van heel dichtbij zijn! Wat het zo speciaal maakt is de cirkel van het leven:

geboren
gewoond
van ons weggenomen.

Marlies haar wiegje stond hier, haar huisje, de boom. Allemaal zo dicht naast elkaar. Ze was nog maar drie weken terug op haar geliefde plek, Bonaire. Boom, wil je me vertellen wat er is gebeurd? In september zal ik weer bij je zijn!

Lily Wadners

WEERZIEN MET DE MUUR

Het is, als u deze Cocon leest, ongeveer twee jaar geleden dat onze toenmalige Koningin Beatrix de 'Muur tegen geweld' officieel onthulde. De eigenlijke naam van het monument is 'Het onbevattelijke'. Wie er bij geweest is op die dag, de Dag Herdenken Geweldsslachtoffers 2011, zal zich deze dag waarschijnlijk ook herinneren als een bijzondere dag, zoals eigenlijk al die Dagen bijzondere dagen zijn. Dagen met een heel eigen karakter en een heel eigen sfeer, een sfeer die mede bepaald wordt door de locatie waar die dagen plaatsvinden. Dit jaar zijn mijn vrouw en ik en enkele vrienden een dagje naar Staphorst geweest en we waren direct al van plan om dan ook bij De Muur te gaan kijken.

Wat beleef je zo'n weerzien na twee jaar heel anders dan de eerste keer. Natuurlijk, de entourage was toen groots opgezet, er was iets bijzonders van gemaakt. En je ondergaat het hele gebeuren toch heel anders als je deelnemer bent zoals toen of als je bezoeker bent zoals nu. Trouwens, onze vrienden, die er voor het eerst kwamen, voelden ook het bijzondere van deze plek, van dit monument. Wat ons meteen al opviel was de uitzonderlijk mooie plek, zomaar ergens in het grensgebied van Drenthe en Overijssel. Rondom stilte, in de verte het geluid van een autosnelweg, een heel enkele bezoeker die stil rondloopt.

Een tafel waar je even kunt gaan zitten, geen prullenbak ('Wilt u uw afval meenemen?'), dus daar zijn geen onderhoudskosten aan, een weids landschap.

De situatie dwingt je bijna om er eens rustig rond te lopen en dan zie je plotseling een rij stenen liggen, mooie stenen, stenen met namen erop, bekende en onbekende, en bij elke steen weet je: "Hier hoort een verschrikkelijk verhaal bij".

En je weet ook: deze stenen vormen maar een fractie van de vele honderden door moord om het leven gebrachte geliefden. Ooit, wie weet wanneer, zullen hier alle namen verschijnen van hen wier naam ook op het lint staat vermeld.

Laten we hopen dat dit op een mooie, integere, vandaalbestendige manier zal worden gerealiseerd.

Vandaalbestendig? Jazeker, want zolang er nog grafstenen worden vernield, knuffels van begraafplaatsen verdwijnen, zolang zal ook deze plek niet veilig zijn.

In de beschutting van de bomen is deze muur een oase van rust die uit zichzelf aanzet tot bezinning. In al zijn eenvoud zal het nooit een toeristische trekpleister worden, maar wie er komt zal getroffen worden door de enorme zeggingskracht die er van deze plaats, van dit monument uitgaat.

Paul Kuiper

WAARDE van een MENSENLEVEN ?

In de eerste week van juli wordt er in de media nogal aandacht geschonken aan de afschaffing van de slavernij 150 jaar geleden. Ik vind een artikel van het ANP/RTL nieuws hier over:

De Nederlandse regering betuigt 'diepe spijt en berouw' over het slavernijverleden. Dat zei vicepremier van Sociale Zaken, Lodewijk Asscher in een toespraak bij de herdenking van de afschaffing van de slavernij. Een officieel excuus bleef echter uit.

Asscher kreeg applaus toen hij die woorden uitsprak en terugkeek op 'de schandvlek in onze geschiedenis'. Hij ging daarmee verder dan premier Rutte die vorig jaar stelde dat slavernij heeft 'ontmenselijkt', maar niet met zoveel woorden spijt betuigde.

Wat is er toch zo moeilijk aan het woord excuus, vraag ik me af. Als je toch al, en ik hoop gemeend, kan zeggen dat het je spijt, dan is het toch slechts een woordkeuze? Niets is echter minder waar, wordt me steeds duidelijker. Het woord excuus houdt immers in: verantwoordelijkheid nemen. En dat kan tot schadevergoeding leiden!

Eerder had ik al eens gelezen dat slechts 10 weduwen ergens op de Molukken, om een zelfde excuus smeken. Hun echtgenoten waren in die andere 'schandvlek' bij de strijd om onafhankelijkheid van Indonesië, in koelen bloede vermoord. Maar nee hoor, dat gaat geld kosten. Jammer dat ik op internet daar niets meer over kan vinden. Er was ze geloof ik 10.000 euro aangeboden maar ze wilden het dubbele. Daar deed de Nederlandse Staat niet aan mee! 20.000 euro p/p voor tien vermoorde mannen! Ik krijg weer zo'n weeïg gevoel in mijn maag. Het is dan alsof ik mijn vaste schijf niet meer kan of wil afsluiten. Computergebruikers weten wel wat ik bedoel met de 'sluimerstand' te benutten. Je stopt er wel mee, maar het is niet afgesloten.

In het Haarlems Dagblad lees ik een stukje over het Teylersmuseum. Ook dat museum staat stil bij de afschaffing van de slavernij in 1863. 'Mensen te koop' heet de tentoonstelling. Moet ik doen, denk ik dan, maar mijn sluimerstand wordt al eerder aangesproken.

Juan, onze geadopteerde kleinzoon, komt een dagje logeren. We dachten dat een bezoekje met hem aan het Tropen Museum in

Amsterdam alleraardigst zou zijn. Hij is altijd geïnteresseerd in geschiedenis en belangstellend naar zijn roots. Juan is geboren in Bogota in Colombia. Afgezien van informatie over Indianen in Zuid-Amerika, wat ook deels de contreien van Colombia omvat, is er niet iets specifiek over zijn geboorteland te vinden in het Tropen Museum. Wel zeer uitgebreide informatie over onze schandvlekken. De sluimerstand ontwaakt!

Op een houten wand, die een deel van een scheepswand moet voorstellen, is een overzicht opgetekend van schepen die slaven hebben getransporteerd van Afrika naar de Antillen. [getransporteerd heet hier: gestolen/weggekocht, vastgeketend als honden, opgestapeld en verkocht voor dik geld] Tja, Nederland is altijd al goed geweest in logistiek, maar als ik de cijfertjes op die wand zie ontvalt me alle gevoel voor humor. Een voorbeeld: Middelburgs Welvaren in 1761: 455 slaven ingescheept; 203 gestorven; aangekocht voor **77 gulden**; verkocht voor **301 gulden**!

In theorie is een jaar in een mensenleven onschatbaar, maar in werkelijkheid kleeft er wel degelijk een prijs aan: **129.000 dollar** volgens economen van de universiteit van Stanford. [www.netto.tijd.be]

Een bedrag aan een mensenleven toewijzen, kan nogal kil overkomen, maar wordt in het dagelijkse leven meer gedaan dan men zou denken. Wat te denken bijvoorbeeld van de vergoeding van **500.000 dollar** die de familie van een Amerikaanse militair krijgt wanneer die sneuvelt in Irak of Afghanistan.

Ook in Nederland zorgde de Raad voor Volksgezondheid in 2006 voor ophef met een gelijkaardig voorstel: als een behandeling meer dan **80.000 euro** kost om één patiënt een extra levensjaar van goede kwaliteit te bieden, moet die ingreep niet meer vergoed worden door de basisverzekering.

Mijn sluimerstand keert weer terug. Ik denk dat ik het wel kan afsluiten door de hersenspinsels die ik hierboven heb getypt. Maar om nou te zeggen dat de slavernij is afgeschaft? Ja, het is door de betreffende landen ondertekend. Geratificeerd heet dat. Inkt onderaan een velletje in sierlijke letters. Papier is geduldig, dat behoeft geen excuus.

Rien Verbiest

EENZIJDIG

De Volkskrant van zaterdag 6 juli 2013 had een uitvoerig interview met de bekende strafrechtgeleerde en advocaat Geert-Jan Knoops en zijn echtgenote Carry Hamburger. Laatstgenoemde weet ook door haar Joodse afkomst erg veel over slachtoffers. Ze was na de oorlog heel wat familieleden kwijt. Vooropgesteld: ik bewonder het echtpaar zeer en met name het feit dat ze voor 30% van hun tijd kiezen voor ingewikkelde herzieningszaken waar weinig aan te verdienen valt. Het is hun keuze en passie.

Wat ik ze verwijt is dat ze in die keuze wel erg ver gaan en dat het hun hele optiek op het strafrecht en het strafprocesrecht bepaalt. De vermeende crimineel is het object van hun passie. Prima en legitiem.

Tegelijkertijd stellen zij in dat interview dat de vermeende daders van de huidige staatssecretaris en in het algemeen in de Nederlandse politiek en samenleving relatief veel minder aandacht en ondersteuning krijgen dan de slachtoffers. Dat schiet mij behoorlijk in het verkeerde keelgat.

Knoops en Hamburger kruipen daarmee in de rol van Calimero. Ze vergeten te melden dat er aan het wetboek van Strafrecht en Strafprocesrecht meer dan 100 jaar gewerkt is en dat er meer dan 100 jaar gewerkt is aan de bescherming van de rechtspositie van daders en vermeende daders.

Natuurlijk worden er heel erg grote fouten gemaakt zowel door de politie, als ook door justitie. De genoemde voorbeelden (Schiedam en Putten) zijn uitzonderlijk belastend geweest voor de vermeende daders, maar wat te denken van het verdriet en de teleurstelling van de (indirecte)slachtoffers, ouders, broers en zussen?

"De staatssecretaris stuurt miljoenen (???) richting slachtoffers."

Wat dacht u dat er aan miljoenen overheidsgeld richting daders, vermeende daders en hun advocaten gaat?" Aandacht voor de slachtoffers is er pas sinds relatief kort. Eigenlijk pas sinds de moord op Joes Kloppenburg en sinds diens dappere vader zijn eenmansgevecht begon met de actie "Kappen nou".

De vertaalslag naar een wezenlijke positie in het strafprocesrecht moet nog grotendeels gebeuren. Nog geen twintig jaar geleden werden wij als ouders van een vermoorde zoon bijna niet toegelaten tot de rechtszitting en uiteindelijk tussen de familie van de daders op de publieke tribune gezet, geen koffie, geen broodje, geen begeleiding.

Ik geef toe: er is in die twintig jaar, mede door het werk van onze vereniging, veel vooruitgang geboekt. We zijn er echter nog lang niet.

De indirecte slachtoffers hebben nog steeds geen enkele formele positie in de rechtsgang. Het valt me tegen dat een grote geest als Geert-Jan Knoops geen enkele belangstelling toont voor de slachtoffers, maar er zich bovendien negatief tegen afzet.

Misschien kan hij de laatste twintig jaar van zijn fraaie loopbaan een nieuwe hartstochtelijke keuze maken: voor de slachtoffers. Hij en zijn echtgenote zijn van harte welkom.

*Frank van Dijck,
criminoloog en vader van Bart*

Stichting Kappen nou!

Levert een actieve bijdrage aan de bestrijding van zinloos geweld door dit binnen de samenleving bespreekbaar te maken en te houden. De afgelopen jaren hebben wij als samenleving meerdere malen te maken gekregen met zinloos geweld. Er lijkt zelfs een bepaalde mate van gewenning op te treden, alsof zinloos geweld als onderdeel van onze samenleving moet worden geaccepteerd. Stichting Kappen nou! blijft deze ontwikkeling bestrijden.

Gedicht

Het woord kleinzoen
schuurt en scheert
rakelings
langs de woorden
dood en dochter
zo heeft het woord
liefde
haar betekenis verloren
in de dagen
gevuld van afscheid

Wil Vreeburg

PELGRIMAGE 1

In de vorige COCON hebben we de rubriek 'HET ALTAARTJE' ter discussie voorgelegd. Althans: wie had een andere benaming voor ogen op wat recht zou kunnen doen aan het huiselijke gedenkplaatsje van onze geliefden? De reacties waren zoals immer: nihil. Om nu te veronderstellen dat u als trouwe lezer de gebruikelijke betiteling onomstotelijk vindt, lijkt me een beetje gemakkelijk. Ik kreeg daarmee het idee dat het goed zou zijn om de betekenis en waarden van –wat tot nu toe altaar genoemd wordt- eens uit te diepen. Ik neem u de volgende Cocons mee op verkenning, op een soort *pelgrimage* naar HET ALTAAR.

Literaire betekenis altaar

Religieuze plaats van eredienst, onderscheiden door beelden, rotsen, gebouwen, kruisen of geschenken die aan een godheid worden geofferd of die de godheid symboliseren.

Wereldmythologie ISBN 978-1-4454-7354-3

Voorouderaltaar

In het Tropenmuseum is wel het een en ander te vinden wat in mijn zoektocht van pas komt. Op de afdeling van Indonesië wordt een Moluks voorouderaltaar (Tavu) tentoongesteld.

Tuva, Tanimbar Islands (Molukken), 1847

Het voorouderaltaar in een Tanimbarees huis bevindt zich in een centrale ruimte waarop de andere vertrekken uit komen, meestal recht tegenover de ingang. Adellijke families van Tanimbar creëren grote versierde altaren om hun vergoddelijkte voorouders, de stichters van het dorp, te aanbidden. Een dergelijk altaar bestaat uit een bank, de zitplaats van de heer des huizes, met een opbouw en daarboven een plank, het eigenlijke altaar, de tavu.

Bij het voorbeeld uit het Tropenmuseum, ondersteunde het geheel een van de centrale dakbalken van het huis. Hierdoor krijgt de draagbalk de functie van offerplaats voor de overledenen. In de wereld van de musea wordt dit exemplaar gezien als een meesterwerk. Juist omdat tuva's vaak onderdeel zijn van de bouwconstructie hebben niet velen het overleefd. Van deze tuva is de geschiedenis opgetekend, tot aan de architect en eigenaar van de woning toe, wat uniek is.

Het altaar bestaat dus oorspronkelijk uit drie delen. De zitbank ervoor die op de 'originele foto' afwezig is. Een gesneden plankbeeld in de vorm van een gestileerd mensfiguur met uitgestrekte armen -de voorouders verbeeldend- en de bekroning, de Tuva.

Op de Tuva worden kostbaarheden en voorouderlijke resten-schedels, botten en houten beeltenissen opgeslagen rond sierlijke sculpturen die een beschermende functie hebben en het behoud van gemeenschappelijke vruchtbaarheid. Dit is de offerplaats voor de overledenen. Naast voorouderlijke erfstukken was de status en rijkdom van de adellijke families af te lezen aan de versieringen van het altaar en de (kunst)voorwerpen en juwelen op de Tuva. Aangezien het altaar centraal in de woning is gelegen, kan het niet aan de regelmatige aandacht van zijn bewoners ontgaan. Nog belangrijker is misschien wel dat de beschermende kracht van de voorouders hierdoor ook niet is te ontlopen.

De voorouders werden dus geëerd en aanbeden; bescherming was daarmee een haast vanzelfsprekende en roulerende energie geworden.

Rien Verbiest

BOEK van VERGEVING **Een gids van wond naar wonder**

ISBN: 9789020208818, €19,95

Samenvatting

Een praktische gids voor iedereen die met vergevingskwesaties te maken heeft. Velen zien vergeven als een lang en moeizaam proces dat veel tijd en energie kost. Maar je schaadt alleen jezelf als je niet vergeeft. Dit boek geeft je de middelen om snel en effectief te vergeven. Ook bij kwesaties die misschien al heel lang spelen of lang geleden gebeurd zijn. Alle bouwstenen voor vergeving worden aangereikt. Elke stap kan je direct de ervaring van bevrijding brengen. Daarnaast biedt dit boek je twee methoden voor vergeving en zelfvergeving. Het sleutelwoord hier is overgave.

Recensie

Willem Glaudemans stelt dat je om te vergeven 'de dader' niet nodig hebt. Het wonder schuilt in het proces van loslaten van haat en slachtofferschap, het oordelen over jezelf en anderen. Kleine hoofdstukjes met aan elk slot een resumé om de verworven inzichten praktisch om te zetten. Het is niet alleen voor 'vergevers' maar biedt ook voor therapeuten een goede handleiding voor begeleiding. Ondanks dat het helder en duidelijk omschreven is, wordt hier geen oplossing aangedragen die men als kunstje in korte tijd kan aanleren. Het vraagt om indringend naar jezelf te kijken en met overgave aan jezelf te

willen werken. Niet voor niets staat dit boek bij de categorie 'esoterie'. Het is in belangrijke mate een meer levensbeschouwende benadering dan het van buiten leren van een aantal vuistregels. Het is wel een uitdaging waard.

DE TRAGIEK VAN BONAIRE **Nederlands onvermogen op een eiland waar niets is wat het lijkt**

ISBN 9789461850479

€19,95

ISBN 9049999794

€17,50

De Tragedie van Bonaire is een persoonlijk verslag van journaliste *Trix van Bennekom*, die sinds 2005 als Antillen-correspondent voor Elsevier op Bonaire woont. Het is een verhaal van een bijzonder eiland in een uithoek van het Koninkrijk. Het boek geeft een hele goede kijk op de cultuur van het eiland. In hoofdstuk 5 (blz.163 t/m 215) wordt stilgestaan bij 'De verdwijning van Marlies van der Kouwe'.

ACHTER DE BERGEN **Een jaar met mijn gezin in Ecuador**

Al jaren droomt *Nancy Wiltink* erover om een tijd naar het buitenland te gaan en eindelijk was het dan zover. Samen met haar man en twee dochters vertrok ze naar Ecuador om er voor een jaar te wonen en te werken, te midden in de natuur. Daar komt een Nederlands gezin op bezoek: Lindy en John Kleimeer met hun twee dochters. Een zorgeloze tijd verandert in een drama. Het hoofdstuk 'Nooit meer slapen' (blz. 60 t/m 82) omschrijft deze gebeurtenis.

Beide boeken zijn aanraders voor wie meer wil weten dan alleen de interviews in deze Cocon.

Rien Verbiest

stichting
DHG Dag Herdenken Geweldslachtoffers

Zaterdag 21 september 2013

10.30 uur - 17.45 uur in de Maaspoort gelegen aan het Oude Markt in Venlo

- 10.30 uur, Opening zaal: voor gasten en genodigden, ontvangst met koffie
- 11:00 uur, De dagvoorzitter Hans Colen opent met een welkomswoord in de middenzaal
Sprekers: Jack Keizer, voorzitter DHG
burgemeester Scholten van gemeente Venlo
- 11.20 uur: muzikaal optreden Pianiste: Alice Hendriks, Violiste: Anke Colen
- 11.25 uur, voordragen gedicht Herman Verweij
- 11.35 uur muzikaal optreden Pianiste: Alice Hendriks, Violiste: Anke Colen, zang Sef Thissen
- 11.45 uur Power point presentatie foto's slachtoffers en voordragen gedicht
- 12.00 uur, lunch in foyer
- 12.45 uur, aankondigen opstelling met lint
- 13.15 uur, vertrek met lint vanuit de Werf, Steenstraat, Markt, Vleesstraat, Klaasstraat, Parade, Keulsepoort, Deken van Oppensingel oversteken, eindpunt Julianapark
- 14:00 uur: spreekt Harrie Crielaars, directeur SHN
- 14.10uur: aankondigen genodigden voor oplezen van namen slachtoffers: Hans Colen
Noemen van namen slachtoffers
- 14:35 uur, Muziek: trompettist, Last post: de huzaren
- 14:38 - 14.40 uur, Herdenking: Twee minuten stilte
- 14.40 uur, onthullen steen tegen geweld
- 14.50uur: muzikaal optreden Jos Twint, lied tegen geweld.
- 14.55 uur: spreekt staatssecretaris Fred Teeven
- 15.00 uur terug lopen naar Maaspoort
- 15.50 uur, muzikaal optreden: Paul Chapman , 2 nummers
- 16.05 uur, voorlezen van gedichten
- 16.15 uur woord van dank
- 16.30 uur, Buffet: in foyer
- 17.45 uur, Afsluiting: Dag Herdenken Geweldsslachtoffers 2013

'PARELS VAN VERDRIET'

Kunst-expositie over rouwverwerking
in woord en beeld, 10 augustus - 6 oktober
2013 Museum Nic Jonk - Grootshermer

Onweer

Het waait, het dondert van binnen

Takken zwiepen heen en weer

Golven slaan over de kust

Boten slingeren

Hagel klettert op ons neer

Het onweert en het bliksemt

Want jij bent er niet meer!

Op 1 oktober 2002 werd Nadia van de Ven in Utrecht vermoord door haar huurbaas. De rechtszaak kreeg veel aandacht in de media en leidde tot een jarenlange celstraf en TBS voor de dader. De familie van Nadia bleef na de rechtszaak achter en moest het verdriet van Nadia's dood zien te verwerken; een zoektocht in het donker.

Nu, bijna elf jaar na de dood van Nadia, hebben haar moeder en zus voor de tweede keer een opmerkelijke expositie met eigen werken samengesteld. In de tentoonstelling 'Parels van verdriet' zijn schilderijen en beelden te zien van William van de Ven, de inmiddels overleden vader van Nadia, beeldhouwwerken van moeder Minke en zijn gedichten te lezen uit de gedichtenbundel van zus Lucinda, die ook 'Parels van verdriet' meekreeg als titel.

Met deze bijzondere tentoonstelling willen Lucinda en Minke rouwende mensen helpen om de gevoelens waarmee zij worstelen bespreekbaar te maken. Bovendien willen zij de naaste omgeving inzicht geven in de belevingswereld van rouwende mensen zodat hun rouw erkend wordt door de maatschappij.

De tentoonstelling van Nadia en Minke van der Ven is te bezichtigen van 10 augustus tot en met 6 oktober 2013, Museum Nic Jonk, Haviksdijkje 5, Grootshermer.

LEVENSLANG VOOR 'COP KILLERS'

Wie in Groot-Brittannië een agent doodt en daarvoor tot levenslang wordt veroordeeld, zal de gevangenis niet meer verlaten. Dat heeft de Britse minister May van Binnenlandse Zaken bekend gemaakt op de jaarlijkse conferentie van de Britse Politiefederatie. May noemt het doden van politiemensen 'een directe aanslag op de fundamentele basis van de samenleving'. May: "Wij vragen politiemensen ons tegen gewelddadige criminelen te beschermen. Ze lopen daarbij de risico's die wij zelf niet nemen. Daarom moet 'levenslang' ook levenslang betekenen voor iemand die politiemensen vermoordt." Naar alle waarschijnlijkheid zal één en ander binnen enkele maanden worden geëffectueerd.

Gratie

Sinds 2000 kwamen twaalf Britse politieagenten om bij geweldsincidenten. De laatste slachtoffers waren twee vrouwelijke agenten die met vuurwapens en granaten werden aangevallen bij een inbraak in Manchester. Levenslange gevangenisstraffen worden in het Verenigd Koninkrijk nu ook al opgelegd bij politiemoordenaars, seriemoordenaars, kindermoordenaars en moordenaars met fundamentalistisch/ religieuze, politieke of ideologische motieven. Maar doorgaans voor een minimum aantal jaren. Na het uitzitten van dat minimum kan de veroordeelde gratie vragen. Sinds 1983 is het in Engeland echter ook weer mogelijk veroordeelden nooit meer te laten vrijkomen. Het minimum aantal jaren dat nu geldt voor een levenslange gevangenisstraf na het doden van een politieagent is dertig jaar. Wat overigens niet betekent dat de dader dan automatisch vrijkomt. In een aantal bestaande gevallen heeft de Parole Board de kwijtschelding van straf geweigerd, nadat bleek dat de veroordeelde nog steeds een gevaar voor de samenleving was of kon zijn. De nu definitief levenslange gevangenisstraf voor moordenaars van politiemensen wordt vastgelegd in de 2003 Criminal Justice Act.

Blauw – Opsporing 25 mei 2013 – nummer 11

‘Levenslang botst met mensenrechten’ 10 juli 2013

Het Nederlandse beleid voor mensen met een levenslange gevangenisstraf is in strijd met het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens. Dat leidt de Stichting Forum Levenslang af uit een uitspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in drie Britse zaken van meervoudige moordenaars. De zogeheten Grote Kamer (17 rechters) van het hof deed de opmerkelijke uitspraak dinsdag. Het hof vindt dat een levenslange celstraf moet kunnen worden ingekort en uitzicht moet bieden op invrijheidstelling. De staat moet zorgen dat daarvoor een procedure bestaat.

In Nederland is levenslang ook daadwerkelijk levenslang, tenzij gratie wordt verleend! Tijdens de tenuitvoerlegging van de straf is er geen sprake van resocialisatie. Ieder perspectief voor de veroordeelden ontbreekt. Er is geen procedure voor herbeoordeling van hun straf.

Koos H. zit met 33 jaar het langst 10 juli 2013

Op dit moment zijn in Nederland 32 mensen onherroepelijk veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf. In circa zes zaken loopt nog een procedure in hoger beroep, cassatie of herziening. In Amsterdam spreekt de rechtbank zich donderdag uit over een eis tot levenslang in een dubbele moordzaak. Gratie aan een tot levenslang veroordeelde is na 1970 drie keer verleend. De drie langstzittende 'levenslangenen' zijn Koos H., Cevdet Y. en Loi Wah C. Zij zitten respectievelijk 33, 31 en 26 jaar achter tralies.

VERSLAG LUNCHLEZING

25 juni 2013

Op dinsdag 25 juni was er op het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor het personeel de mogelijkheid om een lunchlezing te volgen met als onderwerp:

‘Scheidende machten, de relatiecrisis tussen politiek en rechtspraak’.

Deze lunchlezing werd gehouden door Prof. Dr. Marc Hertogh, hoogleraar rechtssociologie die in opdracht van Nieuwspoort hier een verkennend onderzoek naar heeft uitgevoerd.

Hiervoor heeft hij o.a. met verschillende politici en rechters gesproken.

Kern van zijn betoog is dat de politici en rechters sinds eind vorige eeuw van elkaar verwijderd zijn. Politici vinden van rechters dat zij niet weten wat er speelt in de omgeving, rechters verwijten politici niet deskundig te zijn.

Prof. Hertogh meent dat er vier observaties over deze verwijdering te maken zijn:

1 Er is niet zo zeer sprake van onderling wantrouwen. Maar naar buiten toe wordt dit wel zo aangezet omdat beide partijen zich zo kunnen profileren.

2 Politici en rechters maken allebei gebruik van media om zich te profileren. Dit lukt rechters minder goed dan politici. Het lijkt lastiger om (sociale) media het rechterlijke beeld te laten tonen.

3 Het is niet toevallig dat politici en rechters elkaar juist *nú* in de haren vliegen. De gespannen relatie tussen politici en rechters is onlosmakelijk verbonden met het dalend vertrouwen in politiek en rechtspraak. Het vertrouwen in politiek en rechtspraak is laag, het gezag is niet langer vanzelfsprekend. Hier willen beide partijen het echter niet over hebben. Ze gebruiken daarom beide het frame van de trias politica om zo het politieke debat naar hun hand te zetten en kritische burgers op afstand te houden.

4 Er is niet zo zeer sprake van een relatiecrisis *in* Den Haag (tussen politiek en rechtspraak), maar vooral *mét* Den Haag (tussen politiek en rechtspraak, en de rest van de samenleving).

De lezing riep een leuke discussie op. Onder andere over het vertrouwen in de politiek en rechtspraak. Is er wel echt sprake van een dalend vertrouwen? Enquêtes laten zien dat het vertrouwen in de rechtspraak redelijk hoog is, in de politiek lager, maar beide redelijk stabiel. Of zegt dat meer over enquêtes en wat deze kunnen meten? Verder blijkt het patroon in veel Europese landen ongeveer hetzelfde te zijn. Saillant detail is nog dat als wordt gekeken naar de groep die daadwerkelijk met de rechtspraak te maken heeft hun vertrouwen in de rechtspraak lager is dan van de overige mensen. In de zaal bestond in overgrote meerderheid de overtuiging dat dit andersom zou zijn.

IN MEMORIAM

Op 12 augustus 2013 is op 44-jarige leeftijd Prins Johan Friso overleden. Nog dezelfde dag werd door de Rijksvoorlichtingsdienst een digitaal condoleanceregister geopend. Het bestuur laat u weten hiervan gebruik te hebben gemaakt en haar innige deelneming aldaar heeft opgetekend (zie onder). Nogmaals willen we ook vanuit de Cocon zijn vrouw Mabel, zijn kinderen Luana en Zaria, maar uiteraard ook de gehele Oranje-familie veel sterkte toewensen met het verlies van hun geliefde. Vooral ook door de bijzondere meelevendheid van Prinses Beatrix voor en op de Dag Herdenken Geweldsslachtoffers, is het alsof er één van onze familie is heengegaan.

Johan Friso van Oranje-Nassau van Amsberg

Tekst in het condoleanceregister:

“Namens de leden van de Vereniging Ouders van een Vermoord Kind, wil ik Prinses Beatrix, Prinses Mabel en haar dochters en de overige leden van het Koninklijk Huis mijn oprechte deelneming betuigen met het verlies van Prins Friso”.

AGENDA VOVK 2013

Alle lotgenotenbijeenkomsten zijn in De Kom in Leusden

- 21 september Dag Herdenken Geweldsslachtoffers in Venlo
- 2 november lotgenotenbijeenkomst
- 15 november Uiterste inleverdatum kopij Cocon
- 14 december Decemberlotgenotenbijeenkomst
- 14 december Verschijningsdatum Cocon

INHOUD

Van de redactie	Paul Kuiper	1
Van het bestuur	Jan van Kleeff	2
Familiedag 1 juni 2013	Els IJspelder	3
Samenwerking tot Federatie	Bestuur VOVK	4, 5
Leusden 22 juni 2013	Rien Verbiest	5, 6
Oproep ambassadeur	Schadefonds	6
Het verhaal van:	Rien Verbiest	7
Marlies van der Kouwe		
Ieder zijn mening	Paul Kuiper/Wil Vreeburg	10
Het is al zo lang geleden:	Rien Verbiest	11
Minke & John Kleimeer		
Wij herdenken	Onze kinderen	14
Het Altaartje	Fenna & Lindy Kleimeer	19
	Lily Wadners	
Weerzien met de muur	Paul Kuiper	20
Waarde van een mensenleven	Rien Verbiest	21
Eenzijdig	Frank van Dijck	22
Pelgrimage	Rien Verbiest	23
Voor u gelezen	Rien Verbiest	24
Dag Herdenken Geweldslachtoffers		25
Nieuwsflitsen		26
In Memoriam, Johan Friso en agenda		28
Inhoud		--

